

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 05.09.2019
Vår ref: 15/00074-46
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Feiringåsen i Lørenskog kommune. Tiltakshaver: Feiring Bruk AS.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon, datert 27. desember 2014.

1. Tildeling av driftskonsesjon

Feiring Bruk AS, org. nr. 943 142 947, heretter kalt «Tiltakshaver», tildeles driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av fast fjell i Feiringåsen på deler av eiendommene gbnr. 91/1, 93/5 og 93/6 i Lørenskog kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 489 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Feiringåsen i Lørenskog kommune» produsert ved DMF den 16. oktober 2018, vedlegg 4.

Området er i kommuneplanens arealdel avsatt til råstoffutvinning.

DMF gjør for øvrig oppmerksom om at konsesjonsområdet er noe større enn område avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Bakgrunnen for dette er ivaretagelse av hensynet til sikring og opprydding etter mineralloven §§ 49 og 50. Hensikten med å legge konsesjonsområdet utover område avsatt til råstoffutvinning i kommuneplan er å forsikre oss om at kommunen, grunneierne og samfunnet ellers kan være trygge på at tiltakshaver må rydde opp og sikre hele området de har drevet og fortsatt skal drive på. DMF stiller også krav om økonomisk sikkerhet for hele konsesjonsområdet, slik at det skal finnes tilgjengelige midler for istandsetting og opprydding ved plutselig eller uforutsett stans i driften. Se særlig vedtakets punkt 5.11. I tillegg vil vi opplyse om at stort sett hele området som er avsatt til råstoffutvinning er avdekt og påstartet drift.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 10 250 000,-, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med konserngaranti, ved at Tiltakshaverens morselskap Feiring AS, org. nr. 919 777 885, stiller påkravsgaranti for et beløp stort NOK 10 250 000,- som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet, skal Tiltakshaveren ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 1;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra morselskap som DMF anser tilfredsstillende, vedlegg 2.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.4. Øvrige vilkår

- Området nær Losbyelva avsatt som område med stor forvaltningsinteresse skal beskyttes mot inngrep og negativ påvirkning fra pukkverksdriften.
- Det skal utvises særlig hensyn i hekketiden fra april til juli, da fuglebestanden er ekstra sårbar i denne perioden.
- Tiltakshaver skal avklare nærmere hvordan overvåking bør utføres og eventuelt andre tiltak knyttet til nitrogenavrenning til resipient med Fylkesmannen innen to måneder etter datoen for dette konsesjonsvedtaket.
- Uttakets konsekvenser og påvirkning på grunnvannet synes ikke godt nok utredet, særlig med tanke på bunnotene i bruddet. Tiltakshaver må utrede dette nærmere, og legge frem dokumentasjon til NVE for faglig vurdering av at planlagt nedre uttakskote ikke får skadelige konsekvenser for grunnvannsstanden i området. Kopi sendes til DMF innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtaket.
- Vegetasjonsbeltet rundt uttaket skal ivaretas.
- Det skal legges til rette for en naturlig og stedegen vegetasjon, helst med nektarproduserende blomsterplanter.
- Tilførte masser skal være fri for skadelige fremmede arter.

- Den regulerte formålsgrensen for massetaket skal settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Feiringåsen. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak, vedlegg 3.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Statens vegvesen Region øst, Lørenskog kommune, Akershus fylkeskommune, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Hafslund Nett AS, NVE og andre høringsinstanser og privatpersoner slik det framgår av adresselisten til høringsbrevet og adresselisten til dette vedtaksbrevet.

Høringsperioden var fra 17. oktober 2018 til 14. november 2018. Enkelte høringsinstanser er også på forespørsel, innvilget utsatt frist for innsending av høringsinnspill.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Lørenskog kommune:

Lørenskog kommune har foretatt en grundig gjennomgang av sakens opplysninger. De har oppsummert bakgrunn for søknaden, gjennomgått virksomheten på Feiringåsen, sett hen til beliggenhet og landskap, vurdert planstatus og planavgrensning, trafikk, overvann og forurensning og biologisk mangfold. Konklusjonen fra Lørenskog kommunes behandling av høringsinnspillet gjengis i sin helhet:

«Konklusjon

Nedenfor er rådmannens anbefaling til kommunens høringsuttalelse oppsummert.

Lørenskog kommune mener det må settes vilkår i driftskonsesjonen som sikrer at:

- tiltakshaver Feiring Bruk handler langsiktig og bærekraftig i den videre driften og utviklingen av virksomheten på Feiringåsen.
- tiltakshaver gjennomfører tiltak for å redusere støv og støy, og bedre trafiksikkerheten, iht. prinsippet om at forurenser betaler. Valg av tiltak må gjøres i samråd med Statens vegvesen og Lørenskog kommune.
- tiltakshaver håndterer overvann i tråd med kommunens Retningslinjer for overvannshåndtering.
- tiltakshaver forholder seg til kravene i forurensningsforskriften kapittel 30 som omhandler forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel.
- Losbyelva beskyttes mot inngrep, utslipp av prosessvann og annen negativ påvirkning fra pukkverksdriften.
- tiltakshaver overvåker og definerer tiltak knyttet til utslipp/avrenning, spesielt nitrogenavrenning.
- vegetasjonsbelter i utkanten av pukkverket bevares og eventuelt reetableres der de fungerer som buffer og hindrer innsyn.
- naturlig, stedegen vegetasjon benyttes ved all etablering av grønto mråder.
- tilførte masser er frie for skadelige, fremmede arter som kan utgjøre en trussel mot det biologiske mangfoldet i området.

- økonomisk sikkerhetsstilling til sikring, opprydding og etterbruk ved avvikling av driften i samsvar med behovet.

Driftskonsesjonen må være i tråd med gjeldende kommuneplan og avgrensning i arealdelen. Eventuelle utvidelser av dagens avgrensning må vurderes i pågående reguleringsplanarbeid og/eller i kommende kommuneplanrevidering.»

Kommunestyrets vedtak lyder som følger:

«Lørenskog kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med gjeldende saksfremstilling.

Det utarbeides en plan for positiv utvikling av støy- og støvsituasjonen rundt kjøring inn og ut av Feiring Bruk.

For å ivareta bomiljøet til naboer i området, kfr. deres høringsuttalelser, forutsetter Lørenskog kommune at det foreligger og gjennomføres tiltak for å redusere støy og støy og bedring av trafikksikkerheten før søknad innvilges. Valg av tiltak gjøres i samråd med Statens vegvesen og Lørenskog kommune».

DMF sine kommentarer:

Søknaden til Feiring Bruk om driftskonsesjon for Feiringåsen er behandlet etter minerallovens regler. Driftsplanen skisserer et tidsperspektivet for driften, basert på hvor mye ressurs som fins innenfor det omsøkte området. Tiltakshaver har også utarbeidet en avslutningsplan, selv om etterbruken ligger langt fram i tid. DMF har tatt Lørenskog kommune og Statens vegvesen sin oppfordring om å inngå dialog med tiltakshaver for å løse utfordringer knyttet til støv, støy og trafikk. Vi oppfordrer på det sterkeste tiltakshaver om å ta kontakt med kommunen og vegvesenet i håp om å finne hensiktsmessige avbøtende tiltak som kan bidra til et bedre bomiljø og sikre trafikksikkerheten på en god måte. DMF viser videre til at Lørenskog kommune har egne retningslinjer for håndtering av overvann. Tiltakshaver har skissert hvordan de vil håndtere overvann i driftsplanen pkt. 9.0. Vannet ledes gjennom to sedimentasjonsbasseng øst i uttaksområdet. Her blir vannet ledet via gjennomføringspunkter under Losbylinja til Losbyelva. I tillegg har tiltakshaveren etablert et sedimentasjonsbasseng i driftsområdet, nordvest for uttaksområdet. Hensikten med dette sedimentasjonsbassenget er å sikre kontrollen med overvannet fra pukkverket. Vannet ledes ned i bekken nord for driftsområdet og ender i Losbyelva. Videre skisserer tiltakshaver at det ved uttak på lavere kote enn 175, må det enten pumpes vann til bassengene, eller etableres lavereliggende sedimentasjonsbasseng. Vi oppfordrer tiltakshaver om å sette seg inn i kommunens retningslinjer for håndtering av overvann og rette seg etter disse. DMF understreker at tiltakshaver har en grunnleggende forpliktelse til å overholde forurensningsforskriften kap. 30. Vi mener det ikke er hensiktsmessig å stille et eget vilkår om dette, da en etterlevelse av forurensningsregelverket er en grunnleggende forutsetning for å kunne drive pukkverksdrift i området. Tiltakshaver har selv beskrevet tiltak med tanke på reduksjon av støv og støy i driftsplanen punkt 7.0. Selv viser tiltakshaver til at hensyn til omgivelsen er en prioritet og at de foretar støybegrensende tiltak på boreutstyr, tipping, samt ved utformingen av selve bruddet, eksempelvis med skjermingsvoller. Ved støyende virksomhet tilstreber tiltakshaveren å isolere de kritiske støykildene så godt det lar seg gjøre. Når det gjelder støvbegrensende tiltak viser tiltakshaver til at de bruker vannsprengning, feiing, salting og tilsåing av skjermingsvoller som tiltak for å redusere ulempene. De har også installert støvavsug i knuse- og sikteanlegg, i tillegg til at de aktivt bruker vann som middel for støvdemping. For vilkår knyttet til naturmiljøet nær Losbyelva, overvåking av nitrogenavrenning og utslipp i Losbyelva, viser DMF til

vilkår satt i vedtakets punkt 2.4. Se også vedtakets punkt 2.4 for vilkår knyttet til ivaretagelse av vegetasjonsbelte og hindring av spredning av skadelige, fremmede arter. For nærmere informasjon om økonomisk sikkerhetsstillelse se vedtakets punkt 5.11. Når det gjelder avgrensning av uttaksområdet er gjeldende søknad hovedsakelig i samsvar med område avsatt til råstoffutvinning i gjeldende reguleringsplan. Enkelte steder har DMF valgt å utvide konsesjonsområdet, da tiltakshaver har måttet gå utenfor den regulerte formålsgrensa. For at DMF skal kunne kreve at berørt område sikres og ryddes opp i tråd med mineralloven §§ 49 og 50, har DMF valgt å inkludere også disse områdene i konsesjonsområdet.

Akershus fylkeskommune:

Fylkeskommunen viser til Regional plan for masseforvaltning som ble vedtatt av fylkestinget den 24. oktober 2016 og forutsetter at driftskonsesjonen utformes i tråd med retningslinjene i masseforvaltningsplanen. Videre viser fylkeskommunen til at uttaksområdet ligger innenfor område med vedtatt regional plan for vannforvaltning 2016-2021. De forutsetter at uttaket ikke reduserer mulighetene for å oppfylle kravene i den regionale planen. Fylkeskommunen viser til Statens vegvesen sin uttalelse når det gjelder fylkesvei. Når det gjelder friluftsliv viser fylkeskommunen til at tiltakets konsekvens for friluftsliv og innfarten til marka må utredes og bør ses i sammenheng med kartlegging av friluftsområder i regi av kommunen, samt at det bør ses på konsekvenser for skogholtet, turstiene på Feiringåsen og konsekvensene av støv og trafikk langs Losbyveien. Området er ikke befart med tanke på automatisk fredede kulturminner. Med tanke på at uttaksområdet ligger i et fint kulturlandskap og at topografien og funn i området tilsier et potensiale for funn av automatisk fredede kulturminner. Fylkesrådmannen krever derfor arkeologisk registrering av området i henhold til kulturminneloven § 9. Området er heller ikke befart med tanke på nyere tids kulturminner. Uttalelsen avgis derfor på bakgrunn av kart- og arkivmateriale. Under forutsetning av at det ikke gis driftskonsesjon til områder innenfor kulturmiljøet, samt at eksisterende vegetasjonsskjerm videreføres hadde fylkeskommunen ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

Vi oppfordrer tiltakshaver om å sette seg inn i regional plan for masseforvaltning i Akershus, og forsikre seg om at uttaket på Feiringåsen foretas i tråd med den overordnede masseforvaltningsplanens retningslinjer. Videre oppfordrer DMF tiltakshaver om å sette seg inn i regional plan for vannforvaltning 2016-2021 for Glomma, slik at de kan forsikre seg om at uttaket på Feiringåsen ikke reduserer mulighetene til å oppfylle krav og mål som fremkommer av vannforvaltningsplanen. Når det gjelder nærmere utredninger av natur og miljø forutsetter DMF at dette vil bli foretatt i forbindelse med pågående reguleringsplanprosess. Vi har lagt til grunn gjeldende arealavklaring, herunder kommuneplan for 2015-2026 som grunnlag for konsesjonssøknaden. Når konsesjonsområdet er noe større, skyldes dette at tiltakshaver av ulike grunner har vært nødt til å gå utenfor grensen for råstoffutvinning enkelte steder. For DMF har det vært av sentral betydning å legge til rette for at tiltakshaver sikrer og rydder opp hele området tiltakshaver har drevet uttak på, slik at vi også kan pålegge økonomisk sikkerhetsstillelse for hele området, jf. mineralloven § 51. Vedrørende trafikkbelastning har Statens vegvesen og Lørenskog kommune uttrykt et ønske om dialog med tiltakshaver, slik at det er mulig å finne gode avbøtende tiltak for de trafikale utfordringene på stedet. DMF mener det er et godt og fornuftig initiativ og oppfordrer tiltakshaver på det sterkeste til å gå i dialog med vegvesenet og kommunen for å finne løsninger for tungtrafikken på stedet. DMF forutsetter at

tiltakshaver følger opp fylkeskommunens krav om befaringsområde i medhold av kulturminneloven § 9.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

Fylkesmannen har i sitt høringsinnspill foreslått at DMF stiller vilkår i konsesjonen om at tiltakshaver må forholde seg til forurensningsforskriften kap. 30. I sonen rundt Losbyelva viser fylkesmannen til at det er avsatt et område hvor det fins arter av stor forvaltningsinteresse, blant annet viktige fuglearter. Fylkesmannen anbefaler at DMF stiller vilkår om at området må beskyttes for inngrep og negativ påvirkning fra pukkverksdriften. Ved utvidelse av pukkverksdriften vil fylkesmannen følge opp dette i forbindelse med planprosessen. Fylkesmannen understreker viktigheten av at konsekvensene for naturverdiene i området vurderes før en utvidelse innvilges. I forlengelsen av dette minner fylkesmannen om forurensningsforskriften § 30-11 som pålegger virksomheten å sende melding til Fylkesmannen i god tid før en eventuell utvidelse. Fylkesmannen viser til at det for utslipp til vann gjelder egne bestemmelser i forurensningsforskriften kap. 30. Med tanke på Losbyelvas rike biologiske mangfold er det særlig viktig å sikre at vassdraget ikke påvirkes negativt. Fylkesmannen viser til at nitrogenavrenning av erfaring er høy fra pukkverk med sprengningsaktivitet på grunn av nitrogenforbindelser i sprengstoffrester. De mener derfor at tiltakshaver bør overvåke og vurdere tiltak knyttet til nitrogenavrenning til resipient. Videre viser fylkesmannen til at sandtak og industriområder kan være viktige habitater for mange arter, også rødlistede arter. Aktiviteten i slike områder kan være en viktig forutsetning for viktig og sjeldent truet arts mangfold. Ifølge fylkesmannen kan tiltakshaver optimalisere forholdene for slike arter med målrettede tiltak. Det er derfor viktig at vegetasjonen spares i enkelte områder, og at det legges til rette for en naturlig og stedegen vegetasjon, helst med nektarproduserende blomsterplanter. Fylkesmannen understreker viktigheten av at det etableres og bevares vegetasjonsbelter. Når det gjelder tilførsel av masser viser fylkesmannen til at det er viktig at dette ikke fører til spredning av fremmede arter som utgjør en trussel mot det biologiske mangfoldet i området. Fylkesmannen anfører at det bør settes krav om at tilførte masser skal være fri for skadelige fremmede arter. Utover dette hadde fylkesmannen ingen ytterligere merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF understreker at tiltakshaver har en grunnleggende forpliktelse til å overholde forurensningsforskriften kap. 30. Vi mener det ikke er hensiktsmessig å stille et eget vilkår om dette, da en etterlevelse av forurensningsregelverket er en grunnleggende forutsetning for å kunne drive pukkverksdrift i området. Tiltakshaver oppfordres til å sette seg grundig inn i forurensningsregelverket, herunder særlig forurensningsforskriften kap. 30. Vi har tatt fylkesmannens oppfordring om å stille vilkår om å beskytte området nær Losbyelva, se vedtakets punkt 2.4. Som fylkesmannen selv sier, vil en eventuell utvidelse av området være gjenstand for grundige utredninger gjennom reguleringsplanprosessen. En eventuell utvidelse er ikke til behandling etter minerallovens regler i denne omgang. DMF vil ta stilling til en eventuell utvidelse først når reguleringsplan er på plass, samt ved en eventuell søknad fra tiltakshaver. DMF har også tatt fylkesmannens forslag til vilkår med tanke på nitrogenavrenning til etterretning og stilt vilkår om dette i vedtakets punkt 2.4. Vi har også valgt å stille vilkår knyttet til ivaretagelse av vegetasjonsbelte, tilsåing av nektarproduserende blomsterplanter og at tilførte masser skal være fri for skadelige fremmede arter se vedtakets punkt 2.4.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE):

NVE viser til at massetaket vil kunne påvirke grunnvannstanden i området. De gjør derfor oppmerksom om vannressursloven § 43 og tiltakshavers forpliktelse om å «opptre aktsomt for å unngå at grunnvann påvirkes til skade eller ulempe for allmenne eller private interesser». Utover dette hadde NVE ingen vesentlige merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi minner tiltakshaver om sin plikt til å etterleve vannressursloven § 43.

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB):

DSB hadde ingen merknader til søknaden om driftskonsesjon.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Statens vegvesen Region øst:

Statens vegvesen viser til at de er usikre på hvor mye økt trafikk som vil påføres fv. 353 ved tildeling av driftskonsesjon. De mottar mange klager om støvsituasjonen langs fv. 353 på grunn av mye tungtrafikk. Vegvesenet viser til at de ikke vil motsette seg at det gis konsesjon for området, men understreker at tiltakshaver bør gjennomføre avbøtende støyskjermingstiltak for å bedre situasjonen for beboerne langs Losbyveien. Hvilke tiltak som kan være aktuelle må avtales i samråd med Statens vegvesen og Lørenskog kommune.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi forutsetter at tiltakshaver imøtekommer Statens vegvesen sin oppfordring og at tiltakshaver går i dialog med Statens vegvesen og Lørenskog kommune med tanke på å etablere avbøtende skjermingstiltak for beboerne langs Losbyveien.

Geir Andersen:

Andersen viser til at uttaket påvirker han og hans familie på 4 ulike måter: støv, støy, sikkerhet og lukt. De ber om at det foretas avbøtende tiltak for å bidra til å forbedre elementene som påvirker de, og andre i nærheten av Finstadjordet.

Andersens punkter er gjengitt i sin helhet:

1. Barnålvegetasjon rundt bruket må ikke forminskes mer. I forbindelse med bygging av nytt administrasjonsbygg ble det tatt vedtatt en betydelig andel trær som dekket for innsikt, støy, støv og lys fra hovedområdet av bruket. Vi har aldri mottatt noe nabovarsel om dette. Vi ønsker at vegetasjonen skal ivaretas da det skjermer mye, og at det plantes eller lar det gro opp ny vegetasjon i det området som det ble fjernet fra. I tillegg er skogen rundt bruket habitat for en del dyr, spesielt rådyr bruker området for skjul og forflytning.
2. Støyskjerm på visse uskjermede strekninger, og spesielt ved jordet forbi Feiringveien 30. Dette vil også komme mange boliger på Finstadjordet og Nesåsen til gode.
3. Gangsti langs Feiringveien som vil koble Finstad mot Nesåsen på en trafikk sikker måte.

4. Permanent 50 sone langs Feiringveien, det er ingen grunn til at tungtransport skal aksellerere kraftig for så å måtte bremse opp etter noen hundre meter. I perioder har det vært 80 sone. De fleste kjører hensynsfullt, mens et mindretall kjører for fort langs dette strekket.
5. Restriksjoner på tungtransportkjøring utenom normal arbeidstid.
6. Elektrifisering av tungtransport og interne anleggsmaskiner.
7. Krysset ved Feiringveien 41 har blitt mer uoversiktlig etter anlegg av stoppested for asfaltbiler, vi ønsker at det gjøres noe med sikt til biler som kommer fra bruket, f.eks trafikkspeil, og dreneringen i krysset, da det ofte er isete ved utkjøring i vinterhalvåret.
8. Veilys langs Feiringveien, men det ser ut som det er tiltak allerede i gang.

DMF sine kommentarer:

1. *Når det gjelder uttaksområdet/konsesjonsområdet samsvarer det hovedsakelig med det som i gjeldende kommuneplan er avsatt til råstoffutvinning. Bakgrunnen for at konsesjonsområdet er noe større er at tiltakshaver av ulike årsaker, har måttet gå utenfor grensa i kommuneplanen. DMF har dermed utvidet konsesjonsgrensa for å sikre samfunnet at hele uttaksområdet blir tilfredsstillende sikret og ryddet opp. Øvrig område rundt Feiringåsen er i kommuneplanen avsatt til LNFR samt at markagrensa følger uttaksgrensa langsmed uttaket. Tiltakshaver har ikke anledning til å ta ut mer masser, ei heller avskoge mer vegetasjon enn det som er avsatt til de ulike formålene i kommuneplanen. Merknader knyttet til reguleringsformålet og eventuelle brudd på disse rettes til kommunen som rette myndighet jf. plan- og bygningsloven § 3-2.*
2. *Med tanke på etablering av støyskjerm langs vegstrekning, forutsetter DMF at etablering av slike tiltak, som ikke skjer i direkte tilknytning til driften av selve uttaket, avklares med kommunen som rette myndighet.*
3. *Utbygging og utbedring av gangsti er også en planfaglig problemstilling som DMF anser for å være kommunens ansvar i medhold av plan- og bygningsloven § 3-2.*
4. *Fartsgrensene i området forutsetter DMF er satt i tråd med gjeldende retningslinjer og vurderinger fra Statens vegvesen. Mineralloven har ingen bestemmelser som gir DMF myndighet til å regulere eller endre gjeldende fartsgrenser på en bestemt vegstrekning. Vi oppfordrer imidlertid tiltakshaver om å overholde trafikkreguleringen på stedet.*
5. *I likhet med øvrige merknader, anser DMF det som utenfor minerallovens formål og virkeområde å ta stilling til hvorvidt tungtransportkjøring skal begrenses eller forbys innenfor gitte tidsrom. Dette er best regulert gjennom kommuneplan med bestemmelser, eventuelt i samråd med vegeier.*
6. *DMF ser det heller ikke som formålstjenlig å pålegge tiltakshaver å investere i elektrifiserte tungtransportkjøretøyer og anleggsmaskiner, da det per nå er et økonomisk svært inngripende vilkår. Vi er imidlertid klar over at bransjen arbeider kontinuerlig med gode løsninger i tråd med det grønne skiftet.*
7. *DMF viser til at planlegging av kryss og veinett for øvrig ikke er innenfor minerallovens bestemmelser. Vi viser til kommunen som riktig planleggingsmyndighet.*
8. *Det er heller ikke innenfor DMF sin myndighet å si noe bestemt om hvordan lys langs vei skal forvaltes. Dersom det er gjort tiltak med tanke på dette anser DMF det som positivt.*

Beboere i Kirkeveien (Kjersti Kristiansen, Harry Sjøberg og Leif Kristiansen):

Innledningsvis i høringsinnspillet vises det til at de ovennevnte er grunneiere og har vært fastboende naboer til uttaket i flere tiår. Først og fremst vises det til at uttaket er preget av støy- og støvplager. Dette sammenholdt med at høyden på Feiringåsen skal nedarbeides, ser lite håp om at disse plagene vil bli bedre. I høringsinnspillet fremhever naboene at støyforurensningen i tilknytning til driften først og fremst oppleves sjenerende fordi driften ofte pågår over lange arbeidsdager, noen tilfeller fra 07:00 og fram til 21:00. I tillegg oppleves støvet som en belastning når vær- og vindforhold medfører at støvet blåser over eiendommene deres og at støvet legger seg på vinduer, biler, utemøbler, klesvask og lignende, samt at dører og vinduer må holdes lukket. Ifølge høringsinnspillet har problemstillingen blitt reist overfor tiltakshaver tidligere, uten at de har sett tegn til bedring. Av høringsinnspillet framgår det at de oppfordrer om at det skal stilles klare vilkår for å begrense støy- og støvplagene, både for naboene og de som benytter seg av området til rekreasjon. Videre forventer de at tiltakshaver forholder seg til de begrensninger som fremgår av forurensningsforskriften, og mener om at det bør settes klare vilkår om at det utføres jevnlig målinger av støy- og støvforurensning ved naboeiendommene og/eller i nærområdet. Av høringsinnspillet framgår det også at de mener det bør settes tidsbegrensninger for når på dagen den mest støyende aktiviteten kan foregå. I forbindelse med svært støyende aktivitet, eksempelvis pigging og boring, nevner de at slik aktivitet ikke bør foregå før kl. 08:00 eller etter 18:00, samt at slik aktivitet ikke skal forekomme i helgene.

DMF sine kommentarer:

Tiltakshaver har i sin driftsplan vist til at hensyn til omgivelsene er høyt prioritert. De har innført støybegrensende tiltak på boreutstyret, samt søkt å redusere støy ved tipping herunder ved utforming av bruddet og skjermingsvoller. Ved sikting og knusing har de forsøkt å isolere de kritiske støykildene. For å begrense støvflukt i størst mulig grad har tiltakshaver innført vannspredning, feiing, salting og tilsåing av skjermingsvollene i bruddet. Ifølge tiltakshaver har de installert støvavsug i knuse- og sikteanleggene, samt at de demper støvet med vanning. I tillegg vil DMF minne tiltakshaver om forurensningsforskriftens bestemmelser knyttet til grenseverdier for støv og støy. Vi viser samtidig til at det er fylkesmannen som er rette myndighet for merknader knyttet til forurensningsregelverket jf. forurensningsloven § 81. Når det gjelder begrensning i driftstider viser DMF også til at forurensningsforskriften § 30-7 gir klare føringer hva gjelder grenseverdier for støyende aktivitet og tidsrom for den støyende aktiviteten.

Losby Bruk AS:

Losby Bruk AS viser til at det er av vesentlig betydning at aktiviteten i masseuttaket ikke begrenser deres egne muligheter til å utvikle og bruke egne arealer. Dette gjelder særlig for arealene som ligger utenfor markagrensen og arealene som allerede er disponert til golf, landbruk eller boligområder. Det er da snakk om arealene nord for Losbyveien, mellom Losbyveien og Feiring Bruk sitt areal. «For Losby Bruk AS blir det da vesentlig at virksomhetene i massetaket ikke medfører behov for sikkerhetssoner eller tilsvarende, som reelt sett innebærer restriksjoner på Losby Bruk sin mulighet til å utvikle sine arealer».

DMF sine kommentarer:

Søknaden om driftskonsesjon gjelder hovedsakelig det området som pr. i dag er avsatt i kommuneplanen til råstoffutvinning. Bakgrunnen for at konsesjonsområdet er noe

større er at tiltakshaver av ulike årsaker, har måttet gå utenfor grensa i kommuneplanen. DMF har dermed utvidet konsesjonsgrensa for å sikre samfunnet at hele uttaksområdet blir tilfredsstillende sikret og ryddet opp. Det er med andre ord ikke snakk om at uttaket skal utvides til et større område enn det som allerede er avsatt til formålet råstoffutvinning. Når det gjelder en eventuell utvidelse av området, er dette ikke gjenstand for behandling på nåværende tidspunkt. Ut ifra det DMF har kjennskap til, er det en pågående reguleringsprosess med kommunen. Eventuelle merknader knyttet til en utvidelse av området oppfordres om å spilles inn til kommunen i forbindelse med arbeidet med en eventuell reguleringsplan for området. Avslutningsvis vil DMF påpeke at driftskonsesjon bare kan tildeles til den som har utvinningsrett for området, det vil si avtale med grunneier jf. mineralloven § 28 og § 43 andre ledd første setning.

Arve Gaupset:

Høringsinnspillet er gjengitt i sin helhet:

«Høringsuttalelse vedr. driftskonsesjon for Feiringåsen i Lørenskog Kommune.

Tiltakshaver Feiring Bruk AS

Vi er eier av 92/22 som ligger vest for dagens dagbrudd og registrerer et vesentlig utvidelse mot vest.

Vi har i dag vesentlige rystelser under sprenging. Har reparert skader i grunnmur, sannsynlig skader fra sprengning.

Området for fremtidig masseuttak ligger vesentlig nærmere. Problemene ser vel da ut til å øke !

Det som også bekymrer er planene om nytt MASSEPEPONI som ser ut til å ligge ca 250 meter fra oss.

Vi har i dag DRIKKEVANNSKILDE fra grunnvannspumpe.

Hva med eventuell forurensing av helsefarlige stoffer! Utvinning av masse ned til kote 160 meter over havet. Vår eiendom ligger på ca. 185 meter over havet. Hva med fremtidig grunnvannsstand?

DMF sine kommentarer:

Omsøkt område gjelder hovedsakelig det som i dag er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanen. Bakgrunnen for at konsesjonsområdet er noe større er at tiltakshaver av ulike årsaker, har måttet gå utenfor grensa i kommuneplanen. DMF har dermed utvidet konsesjonsgrensa for å sikre samfunnet at hele uttaksområdet blir tilfredsstillende sikret og ryddet opp. Det er på nåværende tidspunkt ikke søkt om konsesjon for noen utvidelse av området. DMF tar kun stilling til det området tiltakshaver i dag har søkt konsesjon for, ikke en potensiell utvidelse av området. DMF forutsetter at dette avklares nærmere i en reguleringsplanprosess med kommunen. Vi oppfordrer til at eventuelle merknader knyttet til ny reguleringsplan og en eventuell utvidelse av området, spilles inn til kommunen i forbindelse med behandling av en eventuell reguleringsplan. DMF har ikke mottatt informasjon i søknadsbehandlingen som tilsier at uttaket vil ha innvirkning på eller berører grunnvannsstanden. I og med at det ikke foreligger dokumentasjon knyttet til uttakets påvirkning på grunnvannsstanden, har DMF valgt å stille vilkår med tanke på dette. Se vedtakets punkt 2.4.

Øystein Tenold og Tenold Gruppen AS:

DMF har mottatt likelydende høringsinnspill fra de ovennevnte høringsinstansene. Av høringsinnspillene kommer det frem en rekke punkter og merknader til søknaden om

driftskonsesjon. DMF har forsøkt å oppsummere punktvis, og vil besvare innspillet punktvis også.

- 1) Vedrørende behandling av søknaden
  - a) Høringsinstansene gir uttrykk for at de mener det er feilaktig at DMF behandler søknaden om driftskonsesjon når den virksomheten det søkes om ikke sammenfaller med kommuneplanen eller generelle retningslinjer fra overordnede myndigheter.
  - b) I tillegg fremheves det i høringsinnspillet at virksomheten er planlagt drevet på eiendom det ikke er gitt grunneiernes tillatelse til å drive på.
  - c) Høringsinnspillet fremholder at tildeling av driftskonsesjon vil legge uheldig press på andre myndigheter som i ettertid vil måtte godkjenne andre nødvendige forhold for at virksomheten skal kunne drives.
- 2) Forurensning til luft
  - a) Virksomheten vil spre store mengder steinstøv utover et stort område med spredt og konsentrert boligbebyggelse. Steinstøv er ifølge høringsinnspillene påvist å være helseskadelig.
  - b) Asfaltproduksjonen inne på området sprer gasser med sterk asfaltlukt både i LNF- og boligområdene, noe som både er plagsomt og helsemessig ugunstig.
  - c) Bruk av anleggsutstyr fra morgen til kveld avgir særdeles mye støv. Spesielt fremheves borerigger, gravemaskiner med og uten pigghammer, hjullastere, dumpere, mobile og stasjonære steinkusere, mobile og stasjonære sikteanlegg, asfaltanlegg, betongblandeanlegg og tungtransport inn og ut fra uttaket. Dette må tas hensyn til.
- 3) Forurensning til vann:
  - a) Ved vasking av masser som skal brukes som ballastpukk, strøgrus eller tilslag til betong slippes det store mengder vann til Losbyelva etter at vannet har passert sedimentasjonsbassengene. Til tross for at vannet har passert sedimentasjonsbassenget fremheves det i høringsinnspillet at det blir liggende igjen betydelig mengder små steinpartikler som føres ut med vannet i Losbyelva. Videre renner vannet via Fjellhamarelva, Sagelva og Nitelva til Øyeren naturreservat. Ifølge høringsinnspillet blir alle nevnte vassdragene forurenset med steinpartikler, en forurensning som ikke burde bli akseptert i dagens samfunn.
  - b) Dagens virksomhet utgjør en fare for forurensning av overvann og videre til grunnvann som strømmer inn til borebrønner for drikkevann til naboer i området. Ifølge høringsinnspillene vil masseuttak ned til kote 160 føre til at man risikerer at flere beboere i Losbyveien mister sin vannforsyning fra borebrønnene i området. Følgelig bør uttak kun tillates til maksimal kotehøyde 190.
- 4) Beboere og ansatte i området rundt Feiringåsen opplever det som et sjokk når det sprenes i bruddet. Ifølge høringsinnspillet sprenes det stadig særdeles store salver og disse medfører plutselige, kraftige rystelser og kraftig lyd fra grunnen. Av høringsinnspillene fremgår det at naboer ikke varsles med tilstrekkelig hørbare sirener før sprengning.
- 5) Virksomhetens påvirkning på dyrelivet i området
  - a) Ifølge høringsinnspillene er det mye aktivitet fra rådyr og elg i området. Det er i tillegg observert mye annet dyreliv. De aktuelle LNF-arealene bør derfor bli bevart uten at det foretas inngrep i naturen.
- 6) Ved regulering LNF-områder
  - a) Ifølge høringsinnspillene vil DMF ikke ta hensyn til reguleringsmessige forhold.

- b) Overordnede myndigheter krever at eksisterende landbruks-, natur og friluftsområder skal ivaretas.
  - c) Sørbygda fremheves som et særlig viktig område å bevare som LNF.
  - d) I tillegg fremheves arealene fra Slåresletta og til Losby Gods å være en viktig grøntkorridor og at denne bør beholdes.
- 7) Krav til prosess grunnet tiltakets store omfang tilsier at det bør gjennomføres en grundig konsekvensutredning før ny driftskonsesjon tildeles.
- 8) Motstridende informasjon i søknaden om driftskonsesjon
- a) I driftsplanen punkt 10 er det ifølge høringsinnspillene motstrid mellom at uttaksarealet skal fylles opp og tilbakeføres til landbruksmark, samtidig som det fremgår at oppbygging av kvalitetsfylling er underlag for framtidig utbygging.
  - b) Uryddig fremstilling av tegning 101 hvor «uttaksområde» er tegnet som grå stiplet strek, samtidig som at det er tegnet inn fremtidig uttak av masser utenfor denne streken. Ifølge denne tegningen er uttaksgrensen svært misvisende.
  - c) Når det gjelder areal avsatt til midlertidig lagring av renskemasser, fremheves det i høringsinnspillet at det vil være uansvarlig å benytte en skogkledd ås i et LNF-område som midlertidig deponi for renskemasser.
- 9) Fare for forurensning ved innkjøring av rene masser. Her understrekes det i høringsinnspillene at det er stor fare for at innkjøring av gravemasser vil kunne inneholde diverse former for forurensning.
- 10) Brudd på gjeldende driftskonsesjon med hensyn til sikkerhetstiltak, blant annet fremheves manglende inngjerding og skiltet varsling. Mangel på gjerde langs uttakets vestre deler, samt at man stedvis finner et gammelt rusten piggrådsgjerde. I og med at de sikkerhetsmessige krav ikke er oppfylt, bør det heller ikke gis ny driftskonsesjon for uttaket.
- 11) Datering av søknaden er fra 27. desember 2014. Det poengteres som merkelig at søknaden ikke har vært ute på høring tidligere.
- 12) Sladding av informasjon knyttet til kulemølleverdi anses å være merkelig.

DMF sine kommentarer:

1) *Behandling av søknaden*

- a) *Området det søkes om driftskonsesjon for samsvarer i hovedsak med det som i Lørenskog kommune sin kommuneplan 2015-2026 er regulert til råstoffutvinning. Bakgrunnen for at konsesjonsområdet er noe større er at tiltakshaver av ulike årsaker, har måttet gå utenfor grensa i kommuneplanen. DMF har dermed utvidet konsesjonsgrensa for å sikre samfunnet at hele uttaksområdet blir tilfredsstillende sikret og ryddet opp. DMF har tatt utgangspunkt i at området er arealavklart, og har gitt konsesjonsområde i tråd med gjeldende arealavklaring, herunder kommuneplanens arealdel.*
- b) *DMF kontrollerer utvinningsrett på området som en sentral del av vår saksbehandling. Det følger av mineralloven § 28 at den som skal utvinne forekomst av grunneiers mineraler må ha avtale med grunneieren. Det følger også av mineralloven § 43 andre ledd første setning at driftskonsesjon bare kan gis til den som har utvinningsrett. Det er avgjørende for at det kan gis driftskonsesjon at tiltakshaver har utvinningsrett for hele sitt omsøkte område. I dette tilfellet har tiltakshaver søkt om driftskonsesjon for gbnr. 93/5, 93/6 og 91/13. Tiltakshaver har også lagt fram gyldige grunneieravtaler for disse eiendommene.*

- c) Når det gjelder tildeling av driftskonsesjon erstatter slik tillatelse etter mineralloven ikke «krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning jf. mineralloven § 5. Det betyr at en tillatelse etter mineralloven, herunder driftskonsesjon, ikke forutsetter at andre myndigheter godkjenner tiltaket. Andre tillatelser er riktignok en forutsetning for at tiltaket kan gjennomføres. DMF har i dette tilfellet lagt til grunn gjeldende kommunepplan som arealavklaring, og har ikke mottatt informasjon som skulle tilsa at det ikke kan tildeles driftskonsesjon etter minerallovens bestemmelser.
- 2) Forurensning til luft
- a) For virksomheter som har «stasjonære og midlertidige/mobile knuseverk samt siktestasjoner som produserer pukk, grus, sand og singel» er det forurensningsforskriften som primært setter begrensninger for driften jf. forurensningsforskriften § 30-1. Av forurensningsforskriften kap. 30 følger det en rekke krav til blant annet skjerming, støvdempende tiltak, bestemmelser knyttet til måling av steinstøv jf. forurensningsforskriften § 30-5. Forurensningsforskriften inneholder også bestemmelser med tanke på grenseverdier for støy, hvor støy fra sprengninger er en egen bestemmelse § 30-8. Ved mistanke om at utslipp av støv er mer enn det som er tillatt etter forurensningsforskriften oppfordrer vi om at dere kontakter fylkesmannen som rette myndighet jf. forurensningsloven § 81.
- b) Asfaltproduksjon krever egen tillatelse, en tillatelse som er gitt av andre myndigheter enn DMF. Drift av asfaltverk er ikke en del av søknaden om driftskonsesjon.
- c) Tiltakshaver må og skal forholde seg til de grenseverdier og begrensninger som fremgår av forurensningsforskriften kap. 30. Som støvbegrensende tiltak nevner tiltakshaver at de gjennomfører vannspredning, feiing, salting og tilsåing av skjermingsvoller inne i bruddet. I tillegg har de installert støvavsug i knuse- og sikteanleggene sine. De demper også støv med vann. Ved mistanke om at tiltakshaver bryter de forutsetninger som ligger i forurensningsforskriften kap. 30 sine bestemmelser, ber vi om at dette adresseres til fylkesmannen.
- 3) Forurensning til vann
- a) Tiltakshaver beskriver i sin driftsplan pkt. 10 tiltak knyttet til overvann og avrenning. Ifølge tiltakshaver vil overvannet ledes gjennom to sedimentasjonsbassenger i øst, hvor vannet ledes ut i Losbyelva. De har også etablert et sedimentasjonsbasseng i driftsområdet nordvest for uttaksområdet. Hensikten med dette sedimentasjonsbassenget er å sikre kontrollen med overvannet fra pukkverket. Vannet ledes ned i bekken nord for driftsområdet. Dette vannet ledes igjen ut i Losbyelva. Videre har tiltakshaver beskrevet at ved uttak under kote 175 må det pumpes vann inn til bassengene, eventuelt etableres lavereliggende sedimentasjonsbasseng. I tillegg følger det nærmere krav til måling og beregning av utslipp i forurensningsforskriften § 30-9, særlig bokstav b) vedrørende utslipp til vann og støy. Vi minner tiltakshaver om sine forpliktelser til å overholde forurensningsregelverket, og understreker samtidig at det er fylkesmannen som følger opp eventuelle brudd på dette regelverket jf. forurensningsloven § 81.
- b) Tiltakshaver har redegjort for tiltak knyttet til hvordan overvann skal ledes i uttaksområdet i driftsplanen punkt 10. DMF har ikke mottatt informasjon i søknadsbehandlingen som tilsier at uttaket vil ha innvirkning på eller berører grunnvannsstanden. Vi har forutsatt at forhold knyttet til størrelsen på området og kartlegging knyttet til dette er foretatt i forbindelse med

arealavklaringen, herunder kommuneplanen. I og med at situasjonen med tanke på uttakets innvirkning på grunnvannsstanden i området er usikker, har vi valgt å stille vilkår knyttet til dette. Se vedtakets punkt 2.4.

- 4) DMF minner tiltakshaver om at forurensningsforskriften § 30-8 gir nærmere bestemmelser knyttet til sprengninger. Sprengning kan bare skje i tidsrommet mandag til fredag kl. 0700-1600. I tillegg skal naboer være varslet. Vi oppfordrer tiltakshaver til å se på rutiner for varsling ved sprengning, og vurdere om det er tiltak som kan iverksettes for å sikre at naboer blir varslet i tilstrekkelig grad før sprengning skjer.
- 5) Virksomhetens påvirkning på dyrelivet i området
  - a) Søknad om driftskonsesjon omfatter i all hovedsak område som allerede er avsatt i kommuneplanen til råstoffutvinning. Tiltakshaver har selv tilkjennegitt at de har vært nødt til å gå utenfor regulert areal enkelte steder, av ulike årsaker. Blant annet skyldes dette geologien på stedet, blant annet blokkutglidninger, noe som igjen har utløst et behov for å sikre og rydde opp området. DMF anser området for å være arealavklart med tanke på bruk av grunnen. Omkringliggende LNF-arealer er ikke gjenstand for søknaden på nåværende tidspunkt, og vil heller ikke bli behandlet som en del av omsøkt konsesjonsområde. Innspill til fremtidig regulering av området og tilgrensende eiendommer rettes til kommunen i forbindelse med en eventuell planprosess.
- 6) Ved regulering av LNF-områder
  - a) Omkringliggende LNF-områder er ikke gjenstand for denne søknaden. Omsøkt område samsvarer i all hovedsak med det som er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanen. Bakgrunnen for at tiltakshaver har gått utenfor enkelte steder, skyldes geologien på stedet og nødvendigheten av å sikre og rydde området. I og med at eventuelle utvidelser ikke er gjenstand for søknadsbehandlingen på nåværende tidspunkt, er det heller ikke naturlig for DMF å ta hensyn til reguleringsmessige forhold som pr. dags dato ikke er avklart. Vi forutsetter at forhold knyttet til uttakets omkringliggende LNF-areal og en eventuell utvidelse av bruddet blir gjort i forbindelse med en reguleringsplanprosess. Merknader knyttet til dette rettes til kommunen i forbindelse med en eventuell høring av forslag til ny reguleringsplan.
  - b) DMF viser til tidligere svar vedrørende LNF-områdene, og understreker at dette ikke er gjenstand for saksbehandlingen i denne omgang.
  - c) Vi tar ikke stilling til at områder som Sørbygda er særlig viktig å bevare, da det er kommunen som har myndighet og ansvar knyttet til planlegging av bruken av grunnen innad i kommunen jf. plan- og bygningsloven § 3-2.
  - d) En eventuell bevaring av grøntkorridor forutsettes behandlet i forbindelse med pågående reguleringsplanprosess. DMF har behandlet søknaden ut ifra området tiltakshaver har søkt om, som per i dag hovedsakelig samsvarer med område avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. DMF har tegnet konsesjonsområdet noe større, da tiltakshaver har oppgitt at de enkelte steder har sett seg nødt til å gå utenfor grensen for råstoffutvinning. Bakgrunnen for at vi har valgt å utvide konsesjonsområdet, er for å sørge for at vi kan håndheve sikrings- og oppryddingsplikten for hele området tiltakshaver har åpnet og drevet uttak på.
- 7) DMF har lagt til grunn gjeldende planavklaring, kommuneplan for området, hvor omsøkt område er avsatt til råstoffutvinning. Vi forutsetter at arbeid med en eventuell ny reguleringsplan for skjer i kommunens regi, og med det nødvendige beslutningsgrunnlaget.
- 8) Motstridende informasjon i søknaden om driftskonsesjon

- a) DMF oppfatter ikke at det er motstrid i tiltakshavers beskrivelse av avslutningsplan og etterbruk for området. Slik DMF leser tiltakshavers redegjørelse i driftsplanen kap. 10, redegjør de for en plan for istandsetting som innebærer oppfylling og revegetering av området. I og med at uttaket har et langt tidsperspektiv er det også vist til at etterbruken ikke er endelig avklart på nåværende tidspunkt. Like fullt har tiltakshaver utarbeidet en fullverdig plan for hvordan uttaket skal istandsettes til landbruksmark, da det pr. dags dato er slikt etterbruksformål som er planen.
- b) Det er DMF som fastsetter konsesjonsgrensen for uttaksområdet. Denne samsvarer i all hovedsak med det som i kommuneplanens arealdel er avsatt til råstoffutvinning. Konsesjonsområdet er imidlertid noe større, da DMF har valgt å fastsette konsesjonsområdet i tråd med det området tiltakshaver faktisk har drevet masseuttak. Dette for å sørge for at vi har mulighet til å pålegge tiltakshaver økonomisk sikkerhet for hele området, og derigjennom sikrer kommunen, grunneier og samfunnet for øvrig mot at området vil bli stående uten tilfredsstillende sikring og opprydding.
- c) DMF forutsetter at tiltakshaver avklarer med kommunen hvorvidt de har anledning til å lagre renskmasser slik de har planlagt. Bruk av grunnen til annet formål enn det som er oppgitt i kommuneplanens arealdel er kommunens ansvar å ta stilling til og følge opp jf. plan- og bygningsloven § 3-2.
- 9) Når det gjelder tilføring av rene masser omfattes dette av et annet regelverk og reguleres av annen myndighet enn DMF. Tiltakshaver må rette seg etter de reglene som gjelder for deponering av rene masser. Vi forutsetter at tiltakshaver skaffer seg nødvendige tillatelser fra rette myndighet for å kunne ta imot og lagre rene masser.
- 10) DMF minner tiltakshaver om sikringsplikten i medhold av mineralloven § 49. Sikringsplikten innebærer at tiltakshaver skal iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein (vår understreking).
- 11) At søknaden ikke har vært ute på høring tidligere har sin bakgrunn i lang saksbehandlingstid hos DMF. Både driftsplan og øvrige opplysninger i søknaden er oppdatert i henhold til dagens situasjon før saken ble sendt på høring. Informasjonen som fremgår skal dermed være oppdatert i henhold til dagens dato.
- 12) Informasjon knyttet til kulemølleverdi er ansett å være opplysninger som det av drifts- eller forretningsforhold er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til tiltakshavers virksomhet jf. offentleglova § 13 jf. forvaltningsloven § 13 første ledd punkt 2). I medhold av fvl. § 13 første ledd punkt 2) er opplysningene om kulemølleverdi sladdet i høringsdokumentet.

Per Arne Øie:

Øie sine hovedpunkter er gjengitt punktvis og vil bli besvart likelydende i våre kommentarer:

1. Øie mener det er gitt for kort frist til å sette seg inn i saken og mener at svarfristen må forlenges.
2. Videre vises det til at adresselisten for høringsbrev ikke inneholder velforeningene og borettslagene på nord- og vestsiden av Feiring Bruk sitt anlegg.
3. Veiforbindelsen til uttaket bør endres, herunder ved at veiforbindelsen flyttes østover til en ny vei som føres i rett linje fra Øvre Feiring veikryss, over det åpne området mellom Nesåsen/Røkholt – rekkehusene på Finstadjordet og fram til Nordliveien i nedre kant av Nes gård.

4. Ifølge Øie er det forekomst av salamander i gårds- og branndammer vest for Feiring Bruk sitt anlegg.
5. I vestsiden av bruddet er det en loddrett fjellvegg på ca. 60 meter, der det ifølge Øie bare er rester å se etter stolper, piggtråd og nett langs bruddets bratteste skjæring.
6. Vedrørende etterbruk viser Øie til at Feiring Bruk AS beskriver tilbakeføring til nivået før masseuttak startet, men at det mangler en nærmere beskrivelse av hvor lenge et slik tiltak vil vare og etterlyser at dette belyses i større grad.
7. Øie reiser spørsmål om hvordan tilbakeføringen skal skje og om det vil bli avsatt midler til dette, herunder om det stilles krav om økonomisk sikkerhetsstillelse i konsesjonsvilkårene.
8. I høringsinnspillet fremheves støv, lukt og støy som et problem. Videre har Øie gjengitt utdrag fra forurensningsforskriften og reist spørsmål om tiltakshaver oppfyller kravene som stilles samt hvor det er mulig å finne resultatene av undersøkelsene.
9. Øie anfører at framtida for Feiring Bruk og konsesjon og konsekvenser må legges frem for befolkningen i Lørenskog. I den forbindelse viser Øie til at det er kommunevalg høsten 2019 og at velgerne kan gi uttrykk for sin mening da.

DMF sine kommentarer:

1. Hensikten med høring av søknaden er å sørge for at saken blir opplyst «så godt som mulig» jf. forvaltningsloven § 17. Høringsfristen settes ut ifra Direktoratets egne saksbehandlingsrutiner. Ved behov for utsatt frist forutsetter DMF at det forespørres om dette fra høringsinstansene som har behov for lengre tid på å avgi innspill, slik at det kan settes individuelle frister etter behov.
2. Adresselisten er utarbeidet slik at de som ligger nært inntil uttaket får et høringsbrev med informasjon knyttet til søknaden. Søknaden og tilhørende driftsplaner og andre relevante høringsdokumenter legges ut på DMF sine nettsider og er således tilgjengelig for alle. Høringsbrevet setter ikke begrensninger for at også andre enn de som har mottatt brevet kan avgi høringsinnspill i saken.
3. Når det gjelder endring av veiforbindelse forutsetter DMF at dette er planfaglige spørsmål som håndteres best av kommunen som ansvarlige myndighet. Dette temaet behandles ikke i søknaden om driftskonsesjon, da DMF hovedsakelig vurderer søknaden opp mot minerallovens regler og virkeområde.
4. DMF har i søknadsprosessen ikke mottatt informasjon om at selve uttaket berører kjente naturfaglige forhold som det må tas hensyn til. Tiltakshaver har like fullt en varsomhetsplikt etter mineralloven § 48 hvor arbeidene skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig, og slik at arbeidene ikke fører til unødvendig forurensning eller unødvendig skade på miljøet.
5. Tiltakshaver har en plikt til å sørge for å iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. DMF forventer at tiltakshaver følger opp sikringsplikten og at eventuelle ødelagte gjerder repareres og settes opp igjen.
6. Driften av masseuttaket er planlagt å foregå over lang tid. Det er pr. i dag ikke noen konkret plan for etterbruken av området. Vi viser til at etterbruk av grunnen er et planfaglig spørsmål som kommunen er rette myndighet til å håndtere. En plan for tiltakets etterbruk forutsettes å bli konkretisert i større grad i forbindelse med en reguleringsprosess i kommunen.
7. Tiltakshaver har utarbeidet en avslutningsplan i tråd med det som pr. i dag er etterbruksformålet. Dersom etterbruksformålet endres må også driftsplanen endres. DMF vil stille krav om økonomisk sikkerhet for sikring og opprydding jf.

mineralloven § 51 jf. §§ 49 og 50. Se vedtakets punkt 5.11 for mer informasjon om krav til økonomisk sikkerhetsstillelse.

8. Spesifikke spørsmål knyttet til konkrete målinger og fremlegg av resultater rettes enten til tiltakshaver selv eller fylkesmannen. Fylkesmannen håndhever og følger opp forurensningsregelverket jf. forurensningsloven § 81.
9. DMF behandler søknaden om driftskonsesjon slik den foreligger i dag, med den informasjon som er tilgjengelig pr. i dag. Området samsvarer i all hovedsak med det som allerede er avsatt i kommuneplanens arealdel til råstoffutvinning. DMF har likevel valgt å utvide konsesjonsområdet i tråd med de områdene hvor tiltakshaver har foretatt uttak utover grensen for råstoffutvinning. At tiltakshaver har sett seg nødt til å ta ut mer masser enkelte steder, har ulike årsaker, blant annet at geologien på stedet har gjort det påkrevd å foreta tiltak for å ivareta sikkerheten i bruddet. For å være sikre på at tiltakshaver står ansvarlig for å sikre og rydde opp i hele driftsområdet, har DMF ansett det som viktigst å sørge for at driftsområdet som sådan gjenspeiles i konsesjonsområdet. Merknader knyttet til en eventuell utvidelse eller andre henvendelse bes rettet til kommunen i forbindelse med en eventuell reguleringsplanprosess.

Finstadkollen borettslag, Mellomenga borettslag og Finstad vel:

I høringsinnspillet fremmer de innsigelse til konsesjonssøknaden og krever at den avslås. Begrunnelsen er hovedsakelig tungtrafikken og dens trivselsreducerende virkning for boligområdene langs fv. 353. Høringsinnspillet gjør rede for tungtrafikken til og fra Feiringåsen, den historiske utviklingen i tungtrafikken, en prognose for fremtidig økning i tungtrafikken, tidligere forslag til reguleringsplan samt en avsluttende oppsummering. Oppsummeringen gjengis i sin helhet:

«Oppsummering

De samlede miljøbelastningene, dvs. støy, støv, vibrasjoner, samt redusert trafiksikkerhet pga. tungtrafikken til/fra Feiringåsen er nå så alvorlige for beboere på Finstad og langs den øvrige veitraséen til anlegget at vi krever at konsesjonssøknaden må avslås.

De trivselsreducerende virkningene som tungtrafikken medfører er betydelige. Drift ved anlegget og den tilhørende tungtrafikken på eksisterende veitrasé er på ingen måte forenelig med et akseptabelt bomiljø.

En eventuell støyskjerming langs traséen og regulering av driften ved anlegget vil bare i mindre grad avbøte på dagens situasjon, og vil antagelig innen få år være oppveiet av den forventede økte produksjonen og trafikken. Når vi likevel fremmer et subsidiært krav er det fordi Statens vegvesen, Fylkesmannen og Løre nskog kommune i hvert fall må oppfylle/stå inne for sine egne tidligere uttalelser (i forbindelse med forslag til reguleringsplan av 28.04.02) dersom det i denne omgang ikke gis medhold i vårt primærkrav.

Subsidiært krever vi følgende umiddelbare tiltak:

1. Stans i natt- og helgekjøring, og at driften begrenses til følgende tider:
  - Hverdager : 08.00 – 16.00
  - Lørdager : ingen tungtransport
  - Søndager og helligdager : ingen tungtransport
  - Sommer / «fellesferie» : 2 uker i juli uten tungtransport
2. Det må settes begrensninger på årlig produksjon av både pukk, asfalt og betong som er lavere enn i dag.
3. Det må gjennomføres effektive støyskjermingstiltak langs veitraseen.

4. Det må gjennomføres grundige undersøkelser av svevestøv og kartlegging/analyse av helsekonsekvensene. Det må utarbeides rutiner for gjennomføring av støvdempende tiltak ved behov.
5. Det må gjennomføres kartlegging og analyse av støyplager og helseproblemer generelt for berørte naboer.»

DMF sine kommentarer:

DMF vurderer søknaden om driftskonsesjon ut ifra minerallovens bestemmelser og virkeområde. Når det gjelder trivselsreducerende virkninger (her har høringsinstansene også vist til Lunner Pukkverk – dommen) vil DMF presisere at dette gjelder konsesjon/tillatelse til virksomhet som kan medføre særlig forurensning etter forurensningsloven § 11. Slik tillatelse gis av forurensningsmyndigheten, herunder primært fylkesmannen jf. forurensningsloven § 81. Vi viser også til forarbeidene til mineralloven, ot. prp. nr. 43 (2008-2009) på s. 130 hvor det fremgår at «Miljøhensyn ivaretas først og fremst gjennom plan- og bygningslovens regelverk, herunder reglene om arealplanlegging og konsekvensutredninger». Trafikale utfordringer anses å være relevante hensyn i en eventuell reguleringsprosess. For øvrig viser vi til Statens vegvesen sitt høringsinnspill, samt Lørenskog kommune sitt høringsinnspill, hvor tiltakshaver oppfordres å gå i dialog med kommunen og vegvesenet for å etablere gode og hensiktsmessige avbøtende tiltak for trafikken til og fra utta ket.

Fredrik Benterud:

Høringsinnspillet er gjengitt i sin helhet:

«Hei!

Driver/eier eiendom 92/6 Nordre Waaler. Ser at ny utvidelse kommer vesentlig nærmere, og har noen spørsmål i forhold til det.

Hva med drikkevann til folk og fe? Har i dag 4 stk. grunnvannpumper som forsyner fjøs og hus med drikkevann, hva skjer med det når terrenget endres ned til nytt nivå? Avrenning fra massedeponi til bekker? Dyra mine går og drikker fra små bekker på beite som kommer i fra område for utvidelse, Hva skjer ved en evt. forurensning av disse?

Vi har i dag vesentlig rystelser fra sprengning. Har ikke skjedd noe med bygninger ennå, men ved nærmere aktivitet hva skjer da?

Dyr på beite i nærheten av utvidelse, hva skjer med de, når det blir ett pukkverk/massedeponi så nære?

Fint hvis jeg får noen svar på dette.»

DMF sine kommentarer:

DMF understreker at det ikke er snakk om en utvidelse av området utover det som allerede er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanen. Enkelte steder er konsesjonsområdet noe større enn området i kommuneplanen. Årsaken til dette er at tiltakshaver har sett seg nødt til å foreta uttak utover formålsgrensen. En del av DMF sitt siktemål er å sørge for at hele uttaksområdet blir tilfredsstillende sikret og ryddet opp. En eventuell utvidelse av området vil bli håndtert i pågående reguleringsplanprosess med tilhørende utredninger og undersøkelser. Vi ber om at innspill knyttet til reguleringsplanprosessen rettes til kommunen som rette myndighet.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtaler med grunneierne for gbnr. 91/13, 93/5 og 93/6, som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalene gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 489 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Feiringåsen i Lørenskog kommune» produsert ved DMF den 16. oktober 2018.

Området er i kommuneplanens arealdel avsatt til råstoffutvinning.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Ut ifra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer den planlagte brytningen av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på ca. 489 dekar. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til 14 280 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er ca. 430 000 faste m³. Det legges opp til drift i 5 etapper. Videre presenteres plan for sikring og for avslutning. Bruddområdet planlegges tilbakeført til landbruksmark med mulighet for fulldyrkning. Tiltakshaver presiserer likevel at da tidsperspektivet for uttaket er langvarig, er det ikke definert noe endelig etterbruksformål.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Feiringåsen, kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstille de krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Olav Svardal som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

Feiring Bruk AS oppgir at de er en av de største norske aktørene innenlands innen produksjon av pukk og grus. Selskapet har 11 stasjonære anlegg som samlet produserer ca. 5 millioner tonn pr. år. På disse anleggene produseres knuste pukk- og grusmasser for bygg, anlegg, vei og bane og som tilslag for asfalt og betong.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Uttaket er avsatt til råstoffutvinning i Lørenskog kommune sin kommuneplan 2015-2026.

Biologisk mangfold – vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er kommuneplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført i april 2018) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. DMF anser kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 som tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse.

Ut ifra de opplysninger som har kommet frem i saken, berører uttaksområdet ingen kjente naturverdier. Vi viser også til at stort sett hele uttaket er avdekket og benyttet som en del av driften av Feiringåsen. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har i sitt høringsinnspill vist til flere forhold vedrørende naturverdier og vannforvaltning som DMF har vurdert hensiktsmessig å ta inn som vilkår i konsesjonssøknaden. Vilråene fremgår av vedtakets punkt 2.4.

DMF vurderer at uttak av masser innenfor omsøkt område ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

Jf. naturmangfoldloven § 10 skal den samlede belastning på økosystem og naturmangfoldet i regionen vurderes.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har i sitt høringsinnspill vist til at sandtak og industriområder kan være viktige habitater for en rekke arter, også rødlistede arter. På bakgrunn av dette har fylkesmannen vist til at det er viktig at vegetasjonen spares i enkelte områder, og at det legges til rette for en naturlig, stedegen flora med nektarproduserende blomsterplanter. I tillegg har fylkesmannen poengtert at det er viktig at tilførsel av masser ikke sprer fremmede arter som igjen kan utgjøre en trussel mot det biologiske mangfoldet i området. Omsøkt område på Feiringåsen dekker pr. i dag et området på ca. 489 daa. Det ligger ingen andre registrerte steinbrudd i umiddelbar nærhet. Den totale belastningen med tanke på steinbruddsdrift vurderes derfor å være lite belastende totalt sett.

DMF har kommet til at det ikke foreligger avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

Vi har imidlertid funnet grunn til å stille følgende vilkår knyttet til dette: Uttakets konsekvenser og påvirkning på grunnvannet synes ikke godt nok utredet, særlig med tanke på bunntotene i bruddet. Vi mener derfor at tiltakshaver må utrede dette

nærmere, og legge frem dokumentasjon på at planlagt nedre uttakskote ikke får skadelige konsekvenser for grunnvannsstanden i området. Det er tiltakshaver som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Akershus fylkeskommune har i sitt høringsinnspill anført at omsøkt område ikke er befart med tanke på automatisk fredede kulturminner eller nyere tids kulturminner. Fylkesrådmannen har på bakgrunn av dette fremsatt krav om en arkeologisk registrering av omsøkt område i tråd med kulturminneloven § 9. DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med kommuneplanen og søknadsprosessen og forutsetter at tiltakshaver etterkommer fylkeskommunens krav. Under forutsetning av at tiltakshaver sørger for en arkeologisk registrering av området i henhold til kulturminneloven § 9, mener DMF at hensynet til kulturminner er ivaretatt. DMF minner imidlertid om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr. Vi har merket oss at enkelte høringsinnspill omtaler manglende eller for dårlig sikring av området, særlig de bratteste skjæringene. DMF forutsetter at sikringstiltak iverksettes, samt at eksisterende sikring repareres der det er behov for utbedringer. Vi minner om at tiltakshaver har plikt til å iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein jf. mineralloven § 49.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen: sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Ifølge tiltakshaver har knusing og videreforedling av ressursen på Feiringåsen pågått på samme sted siden driften startet opp i oktober 1962. Tiltakshaver beskriver at de tradisjonelt har hatt store ferdigvarelagre, noe som har ført til at de har kunnet bidra til de største sesongmessige og uventede støtbelastningene. Hovedandelen kunder finnes innen asfalt, betong og store og små byggeprosjekter i regionen, både private og offentlige aktører. Tiltakshaver leverer til bygg, veibane og annen infrastruktur. Blant de største leveransene de seneste årene fremhever tiltakshaver Bjørvika-utbyggingen med sine tunneler, nytt Operahus, t-baneprosjekter, jernbaneprosjekter (herunder Lysaker stasjon og Høvik stasjon), utbyggingen av Gardermoen, hovedveiutbyggingen med blant annet prosjektet Økern-Sinsen, utbyggingen av Oslo havn mm.

Uttaket sysselsetter flere ansatte og bidrar vil bidra til å opprettholde og potensielt skape ny sysselsetting i lokalsamfunnet/distriktet/regionen. Driften kan også ha positiv effekt for opphav og eksistens til annen næringsvirksomhet eller ved at råstoffet kan være strategisk innsatsfaktor i annen virksomhet.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver har som utgangspunkt planer for langsiktig utvinning innenfor området. De nevner derfor i sin avslutningsplan at det er mulig at etterbruksformålet kan endres. Ut ifra det DMF kjenner til er det en pågående reguleringsprosess på gang for området. Det tas derfor forbehold om at etterbruksformålet kan endres i tråd med konklusjonen i reguleringsplanprosessen.

Ut ifra dagens situasjon skal området tilbakeføres til landbruksmark med mulighet for fulldyrking. Istandsettingen skal skje med en helning på 1:20, med en overhøyde mot vest på inntil kote 205 for å illudere en ås. Hensikten med en slik avslutning er, ifølge tiltakshaver, å forsterke opplevelsen av dalføret. Tilførsel av masser vil ikke være mulig før uttaket er i avslutningsfasen og ressursen er nærmest uttømt. Ifølge tiltakshaver skal det tilføres rene gravemasser ved endt uttak. Avslutningsplanen forutsetter gjenfylling med rene gravemasser opp til kote 180-190. Terrenget skal skrånnes 1:4 mot eksisterende terreng. I henhold til grunneieravtalene skal bruddet avsluttes og tilbakeleveres i tråd med gjeldende regulerings- og driftsplan, ryddes for anlegg og fastmonterte maskiner. Utsatte områder skal miljøsaneres. Rensk- og overskuddsmasser kan etterlates på eiendommen og plasseres i samråd med grunneier. Anleggene må tas ned ved avsluttet drift. Bruddkantene sikres ved å dandere restmasser i tillegg til eksterne masser og inngjerding vil derfor ikke bli nødvendig. Overskuddsmasser må danderes til skrånninger mot palltrinn.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver har benyttet seg av DMFs regneark for beregning av økonomisk sikkerhet. Her har tiltakshaver tatt høyde for nødvendige kostnader i forbindelse med sikring og opprydding av omsøkt område.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som tilfredsstillende.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 10 250 000,- for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på: uttakets kompleksitet, massetype, potensiell forurensningsfare, underjords- eller dagbruddsdrift, beliggenhet, og lokal beskaffenhet. I tillegg har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved konserngaranti.

Innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, skal Tiltakshaver stille en konserngaranti som en påkravgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 10 250 000,-.

DMF kan fremme krav under konserngarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;
- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og
- (iii) Ved tilbakekall av konsesjonen,

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger har DMF rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver.

Konserngarantien faller bort etter skriftlig samtykke fra DMF.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. For det tilfelle at driftsperioden er lengre enn 5 år, skal Tiltakshaveren hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn behov for å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

DMF kan fatte vedtak om endring av den finansielle sikkerheten, herunder ved at det kreves konserngaranti for et økt beløp og/eller at det kreves individuell fondsavsetning til bankkonto som DMF skal ha pant i, jf. forskrift til mineralloven § 2-2. Denne avtalen får virkning også for slike vedtak og for eventuelle krav som måtte oppstå som følge av endringer i mineralloven med forskrifter.

Ved endringer i kravene til sikkerhet plikter Tiltakshaver å stille med ny påkravgaranti og/eller signere en pantsettelseserklæring som skal oversendes banken, samt inngå en ny avtale om finansiell sikkerhetsstillelse dersom denne skal bestå av annet enn konserngaranti alene.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Stine Borge Nordskag
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stine Borge Nordskag

Vedlegg:

Vedlegg 1_Avtale om finansiell sikkerhetsstillelse_Feiringåsen.docx

Vedlegg 2_Påkravgaranti konsern_Feiringåsen.docx

Vedlegg 3_Godkjent driftsplan_Feiringåsen.pdf

Vedlegg 4_Konsesjonsområde_Feiringåsen.pdf

Adresseliste_Feiringåsen.pdf

Mottakere:

Feiring Bruk AS	Postboks 394	1471 LØRENSKOG
-----------------	--------------	----------------

Kopi til:

Adresseliste

Statens vegvesen Region øst	Postboks 1010 Nordre Ål	2605 LILLEHAMMER
Lørenskog kommune	Rådhuset	1470 LØRENSKOG
Akershus fylkeskommune	Schweigaards gt. 4	0185 OSLO
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502 MOSS
Norges vassdrags- og energidirektorat Region øst	Vangsveien 73, Postboks 4223	2307 HAMAR
Hafslund Nett AS	Postboks 990 Skøyen	0247 OSLO